

Pemetreksedi-sisplatiini

1. Yleistä

- Pemetreksidi-sisplatiini on keuhkosyöpään tarkoitettu solunsalpaajahoito, joka koostuu kahdesta sytostaatista eli solunsalpaajasta: pemetreksidistä ja sisplatiinista.
- Solunsalpaajat estävät eri tavoin syöpäsolujen kasvua tai jakautumista. Haittavaikutukset johtuvat lääkkeiden vaikutuksen kohdistumisesta myös terveisiin soluihin.
- Sivuvaikutukset vaihtelevat yksilöllisesti ja korjaantuvat yleensä ajan myötä solunsalpaajahoidon päättyttyä.

2. Hoidon toteutus

- Ennen jokaista hoitokertaa otetaan laboratoriokokeet, joiden tulokset tarkistaa lääkäri tai hoitaja. Laboratoriokokeiden tarkoituksena on varmistaa, että hoito on turvallista antaa
- Annokset ovat yksilöllisiä ja ne suunnittelee lääkäri
- Hoito annetaan hoitokeskuksessa yleensä 3-4 viikon välein tiputuksena suoneen
- Yhden hoitokuurin kesto on 21 vuorokautta. Hoitopäivänä 1 annetaan syöpälääkehoito, ks. **Taulukko 1**.

Sijainti: Keuhkosairauksien poliklinikka	Hyväksytty pvm: 4.3.2024
Hyväksyjä: Maija Peippo	Laatija: Ville Koistinen

Taulukko 1. Syöpälääkehoidon toteutus

PÄIVÄ	
1 VIIKKO ENNEN HOITOA.	Esilääkkeet: - B12-vitamiini (Cohemin) lihakseen, ja jatkossa aina 9 viikon välein - Foolihappo 1 mg, 0,5 tablettia päivässä, hoito jatkuu 30 vuorokautta viimeisen sytostaattihoidon loputtua
0	Oheislääkkeet: - Loratsepaami 1 mg illalla
1	Oheislääkkeet: - Netupitantti-palonosetroni (Akynzeo) 300/0,5 mg, 1 kapseli noin 1 tunti ennen hoitoa - Deksametasoni 4 mg, 2 tablettia noin 1 tunti ennen hoitoa Syöpälääkehoito: - Pemetreksedi-tiputus 10 min., - Sisplatiini-tiputus 120 min. Oheislääkkeet: - Loratsepaami 1 mg, 1 tabletti illalla hoidon jälkeen
2	Oheislääkkeet: - Deksametasoni 4 mg, 2 tablettia aamulla - Loratsepaami 1 mg, 1 tabletti illalla
3	Oheislääkkeet: - Deksametasoni 4 mg 2 tablettia aamulla - Loratsepaami 1 mg, 1 tabletti illalla
4	Oheislääkkeet: - Deksametasoni 4 mg 2 tabletti aamulla - Loratsepaami 1 mg, 1 tabletti illalla
5	Oheislääkkeet: - Loratsepaami 1 mg illalla
19	Laboratoriokokeet
21	Kuuri loppuu
22=1	Mahdollinen seuraava lääketiputus-tiputus

Sijainti: Keuhkosairauksien poliklinikka	Hyväksytty pvm: 4.3.2024
Hyväksyjä: Maija Peippo	Laatija: Ville Koistinen

- Yleensä annetaan 4 kertaa sisplatiini –pemetreksedi -yhdistelmää, minkä jälkeen hoito voi jatkua harkitusti ylläpitohoitona pemetreksidillä
- Hoito kestää 5-6 tuntia, johon sisältyy suonensisäisesti annettava lisänesteytys,
- Tarvittavat oheislääkkeet
 - Pantopratsoli 40 mg 1 tabletti tarvittaessa närästykseseen
 - Metoklopramidi 10 mg 1 tabletti tarvittaessa 1-3 kertaa pahoinvointiin
- Tulehduskipulääkkeitä **ei saa** käyttää 5 päivää ennen ja 2 päivää hoidon jälkeen!

3. Sivuvaikutukset

- Hoidon jälkeen voi olla pitkittynyttä pahoinvointia, jota pystytään helpottamaan lääkkein
- Munuaisten toiminnan heikkeneminen (turvotukset, selkäkipu, virtsamäärän pieneneminen). Munuaisvaurion välttämiseksi on huolehdittava riittävästä nesteen saannista
- Veriarvojen muutokset voivat aiheuttaa mm. tulehduserkkyyttä, väsymystä ja suorituskyvyn laskua
- Limakalvojen kuivuminen ja oheneminen saattavat aiheuttaa kirvelyä ja limakalvojen rikkoutumista
- Sormissa, varpaissa ja jalkapohjissa voi ilmetä puutumista, pistelyä ja tunnottomuutta
- Kuulo saattaa huonontua
- Tilapäisiä näköhäiriöitä saattaa tulla
- Makuuaste voi muuttua
- Hiusten oheneminen
- Iho voi herkistyä auringon valolle
- Ripuli, ummetus
- Ihottuma/kutina

4. Yleistä syövän hoidosta

- Lääkäri tekee sinulle B-lausunnon Kelaan (130), jonka jälkeen saat uuden KELA-kortin. Näin saat syövän oheislääkkeet huomattavasti edullisemmin
- Solunsalpaajat estävät eri tavoin syöpäsolujen kasvua tai jakautumista. Haittavaikutukset johtuvat lääkkeiden vaikutuksen kohdistumisesta myös terveisiin soluihin. Sivuvaikutukset vaihtelevat yksilöllisesti ja korjaantuvat yleensä ajan myötä solunsalpaajahoidon päätyttyä.
- Solunsalpaajahoidot voivat lisätä uupumuksen ja väsymyksen tunnetta sekä aiheuttaa seksuaalista haluttomuutta.

Sijainti: Keuhkosairauksien poliklinikka	Hyväksytty pvm: 4.3.2024
Hyväksyjä: Maija Peippo	Laatija: Ville Koistinen

- Liikunta ja päivittäinen ulkoilu on suositeltavaa aina voinnin salliessa.
- Hoitojen aikana voi viettää mahdollisimman normaalia elämää oman voinnin mukaan.
- Kerro voinnissasi tapahtuneista muutoksista ja mahdollisista sivuvaikutuksista sekä hoitajalle että lääkärille.
- Vältä alkoholin käyttöä. Asiasta voi keskustella vastaanotolla lääkärin kanssa.
- D-vitamiinin ja monivitamiinitabletin käyttö on sallittua useimpien hoitojen aikana. Muiden vitamiinien käyttö on usein suotavaa tauotta. Keskustele näistä vastaanotolla.
- Useimpien luontaistuotteiden mahdollisista yhteisvaikutuksista solunsalpaajien kanssa ei ole tutkittua tietoa. Tämän vuoksi näitä on suositeltavaa välttää hoitojen aikana. Keskustele tarvittaessa asiasta lääkärin kanssa.
- Juo (vettä ja/ tai mehua) riittävästi parina päivänä hoidon jälkeen (2 l/vrk).
- Pahoinvoinnin hoidossa on tärkeää, että otat sinulle määrättyt pahoinvoinnineläkkeet. Pienten aterioiden syöminen säännöllisesti sekä kylmät ruuat saattavat helpottaa pahoinvointia.
- Jos hoitoosi liittyy kortisoni, se voi aiheuttaa närästystä, jota voidaan estää ja hoitaa vatsansuojäläkkein. Kortisoni voi lisätä myös ruokahalua, piristää ja aiheuttaa unettomuutta, nostaa verensokeria ja aiheuttaa kasvojen punoitusta.
- Muista esittää lääkärin vastaanotolla sairasloma-, todistus- ja reseptiasiat.
- Saat tarvittaessa taksitodistuksen hoidon jälkeistä kotimatkaa varten.

5. Yhteystiedot

- Mikäli sinulle tulee kysyttävää hoidosta, tai hoito aiheuttaa haittavaikutuksia, ole yhteydessä keuhkosairauksien poliklinikalle arkisin kello 8-15.
 - Keuhkolääkehoitajan puhelin: **05 220 2435**
 - Sihteerin puhelin: **05 220 2403**
- Mikäli voitisi heikkeneä äkillisesti tai sinulle tulee kuumetta yli 38 astetta, hakeudu päivystykselliseen arvioon lähimpään päivystävään sairaalaan
- Hätätapauksissa soita 112.

Sijainti: Keuhkosairauksien poliklinikka	Hyväksytty pvm: 4.3.2024
Hyväksyjä: Maija Peippo	Laatija: Ville Koistinen